

سؤالات ویژه برنامه غدیری

سؤال از شیعیان گرامی

- 1 - یکی از ادله شیعه را بر معتبر بودن حدیث غدیر از کتب اهل سنت بیان کنید
- 2 - حدیث غدیر، چگونه بر امامت و خلافت حضرت علی (ع) دلالت می کند؟
- 3 - آیا علمای اهل سنت بر دلالت حدیث غدیر بر خلافت علی (ع) اعتراف کرده اند؟
- 4 - آیا خود حضرت علی (ع) بر اثبات امامت خویش به حدیث غدیر استناد کرده اند؟
- 5 - علت جاودانگی حادثه غدیر چیست؟
- 6 - چگونه ماجرای سپاه یمن، خود دلیل دیگری بر دلالت حدیث غدیر بر ولایت حضرت علی می شود؟

سؤال از عزیزان اهل سنت

- 1- پاسخ شما از استدلال شیعه به حدیث غدیر بر امامت حضرت علی (ع) و قرائن مرتبط به آن از جمله: سخن حضرت از ولایت تامه خود با جمله (أَلَسْتُ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ؟) و اعتراف برخی از علمای بزرگ اهل سنت مانند ابن جوزی مبنی بر صراحت حدیث غدیر بر امامت (وهذا نص صریح فی إثبات إمامته) و استدلال حضرت علی به حدیث غدیر و دیگر ادله چیست؟
 - 2 - آیا تبریک خلیفه دوم به علی (ع) در غدیر خم ، و جمله (أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَمَوْلَى كُلِّ مُسْلِمٍ) و یا (أَصْبَحْتَ الْيَوْمَ وَلِيَّ كُلِّ مُؤْمِنٍ) دلالت بر خلافت حضرت علی (ع) نمی کند؟
 - 3 - آیا دلالت حدیث غدیر بر امامت حضرت علی (ع) قوی تر است یا نماز خواندن خلیفه اول به جای پیامبر اکرم (ص) ؟
 - 4 - آیا کلمه مولی با توجه به موارد استعمال قرآنی، دلالت بر ولایت حضرت علی (ع) نمی کند از جمله آیات ذیل:
ثُمَّ رَدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ الْإِنْعَامُ: 62
وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ التَّحْرِيمُ: 2
مَا أَوَّاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ الْحَدِيدُ: 15
 - 5 - حضرت رسول (ص) در غدیر خم با جمله «مَنْ كُنْتُ وَلِيَّهُ ، فَعَلِيٌّ وَوَلِيُّهُ» . مسند أحمد ج 5 ص 350 . آیا با گفتن کلمه (ولی) اشاره به ولایت تامه حضرت علی (ع) نکرده است؟
 - چه فرقی است میان این جمله پیامبر اکرم (ص) با سخن خلیفه دوم که گفته «فَلَمَّا تُوَفِّي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا وَلِيُّ رَسُولِ اللَّهِ . صحيح مسلم ج 5 ص 152، ح 4468، كتاب الجهاد باب حكم الفئ.
 - 6 - اگر قضیه مشابهه با غدیر خم برای خلیفه اول افتاده بود، شما چه برداشتی از آن می کردید؟
- با توجه به لزوم محبت مؤمن آیا درست است که پیامبر اکرم (ص) سعی داشت ماجرای در سطح غدیر را تنها برای اثبات دوستی حضرت علی (ع) را بیان کند؟
- اگر نظر پیامبر گرامی (ص) اثبات دوستی حضرت علی بود چرا از کلمه (حب) استفاده نکرد و فرمود: (من كان يُحِبُّنِي فَلْيُحِبِّ عَلِيًّا) هر کس مرا دوست دارد؛ علی را دوست داشته باشد.

حدیث غدیر و امامت و خلافت حضرت علی (ع)

آیا علمای اهل سنت بر صحت حدیث غدیر گواهی داده اند ؟

1 - ترمذی از علمای بزرگ اهل سنت گفته است: پیامبر گرامی (ص) در غدیر خم فرموده: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ» هر کس من مولای او هستم علی مولای اوست این روایت حسن و صحیح است: «هذا حديث حسن صحيح». صحیح سنن الترمذی للألبانی: ج 5 ص 633

البانی از علمای بزرگ وهابی نیز گفته: سند این روایت صحیح و شرائط صحیح بخاری و مسلم را دارد: «وإسناده صحيح علي شرط الشيخين». سلسلة الأحاديث الصحيحة: ج 4 ص 331.

2 - بنا به نقل ابن کثیر آقاي ذهبي از علمای بزرگ اهل سنت گفته است: این روایت صحیح است: «هذا حديث صحيح». البداية والنهاية، ج 5 ص 228.

3 - ضياء الدين مقبلي از علمای اهل سنت گفته است: اگر حدیث غدیر صحیح نباشد پس در دین اسلام، چیز صحیح نخواهیم داشت: إن لم يكن معلوما فما في الدين معلوم. الأبحاث المسددة ص 122.

4 - بنا به نقل ابن کثیر دمشقي آقاي ذهبي گفته است: «الحديث متواتر، أتيقن أن رسول الله قاله».

حدیث غدیر متواتر است و من یقین دارم که پیامبر اکرم (ص) این حدیث را فرموده است. البداية والنهاية، ج 5 ص 233.

ابن تیمیه گفته است: هر کس منکر حدیثی شود با تواتر و یا اجماع ثابت شده، کافر است: وأما من أنكر ما ثبت بالتواتر والإجماع فهو كافر. مجموع الفتاوي ج 1 ص 109، نشر: مكتبة ابن تيمية

چگونه حدیث غدیر بر امامت و خلافت حضرت علی (ع) دلالت می کند؟

1 - ولایت علی (ع) برگرفته از ولایت خدا و پیامبر (ص)

طبق نقل احمد بن حنبل، پس از مناشده و سوگند دادن علی (ع)، تعدادی از صحابه که در غدیر حضور داشتند شهادت دادند پیامبر گرامی (ص) قبل از بیان جایگاه ولایت و خلافت علی (ع) از مردم پرسید: أَلَيْسَ اللَّهُ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ؟ آیا خداوند ولایت تامه به تمامی مؤمنان ندارد؟ پاسخ دادند: بلي! آنگاه فرمود: أَلَلَّهِمَّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ؟ خدایا تو شاهد باش! هر کس مولای او هستم؛ علی مولای اوست. خدایا دوست بدار هر کس علی را دوست بدارد و دشمن باش با کسی که با علی دشمنی کند. مسند أحمد بن حنبل ج 1 ص 118.

البانی از علمای بزرگ وهابی گفته: این روایت صحیح است: حديث صحيح. السلسلة الصحيحة، ج 4، ص 249

پیامبر اکرم (ص) با این سخن خود اعلام فرموده: ولایت علی (ع) همانند ولایت من، برگرفته از ولایت خداوند است.

2 - ولایت علی (ع) همسان ولایت پیامبر (ص)

ابن کثیر دمشقی سلفی می گوید: پیامبر گرامی (ص) در غدیر خم خطاب به حاضرین فرمود: **أَلَسْتُمْ تَعْلَمُونَ أَنِّي أَوْلَىٰ بِكُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ نَفْسِهِ؟** آیا نمی دانید که ولایت من به مؤمنین از خود آنان بیشتر است؟ همگی پاسخ دادند: بلی! آنگاه فرمود: هر کس من مولای او هستم علی هم مولای او است.

ابن کثیر گفته: که این روایت معتبر و خوب است و راویان او مورد اعتماد هستند: «**إسناد جيد رجاله ثقات**». **البدایة والنهایة ج 5 ص 231**

این سخن پیامبر گرامی (ص) اشاره به آیه 6 سوره احزاب است که خداوند فرموده **{النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ}** یعنی: ولایت پیامبر بر مؤمنین از خود آنان بر خودشان قوی تر است.

زمخسری و آلوسی دو تن از علمای بزرگ اهل سنت در تفسیر آیه گفته اند: ولایت پیامبر (ص) در تمامی امور دینی و دنیوی بر مؤمنان ثابت است: «**النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ فِي كُلِّ شَيْءٍ مِنْ أُمُورِ الدِّينِ وَالدُّنْيَا**». **تفسیر کشاف ج 3 ص 251، تفسیر آلوسی، ج 21 ص 151.**

سخن پیامبر اکرم (ص) در حدیث غدیر اشاره به این آیه است یعنی: ولایت تامه ای که خداوند برای من نسبت بهس تمام مؤمنان قرار داده؛ با تمام خصوصیاتش برای علی (ع) ثابت است و این دلیل بر ولایت و امامت علی (ع) است

همان گونه که سبط ابن جوزی از علمای اهل سنت گفته: «**وهذا نص صریح في إثبات إمامته وقبول طاعته**». و این نص صریح در اثبات امامت و قبول طاعت علی (ع) است. **تذكرة الخواص، ص 38.**

3 - حدیث غدیر با عبارتهای مختلف

هر کس من ولی امر او هستم ؛ علی ولی امر اوست {من كنت ولیه فعلى ولیه}

بزار از علمای بزرگ اهل سنت از سعد بن ابی وقاص نقل می کند: پیامبر اکرم (ص) دست علی (ع) گرفت و خطاب به مردم فرمود: آیا ولایت من به مؤمنین از خود آنان بیشتر نیست؟ و هرکس من ولی امر او هستم، علی ولی امر او هست: «**أَلَسْتُ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ؟ مَنْ كُنْتُ وَليَهُ فَإِنَّ عَلِيًّا وَليُهُ**». **مسند البزار، ج 4 ص 41.**

هیثمی گفته است: راویان این حدیث ثقه و مورد اعتماد هستند: «**ورجاله ثقات**». **مجمع الزوائد، ج 9 ص 107.**

هر کس را که من بر او ولایت تامه دارم ، علی ولی امر اوست

طبرانی از زید بن ارقم نقل کرده که پیامبر اکرم (ص) در غدیر خم فرمود: هر کس که من ولایت تامه بر او دارم علی (ع) ولی او است: «**مَنْ كُنْتُ أَوْلَىٰ بِهِ مِنْ نَفْسِهِ فَعَلِيٌّ وَليُهُ**». **المعجم الكبير، ج 5 ص 166.**

هر کس خدا و رسول مولای اوست ، علی مولای اوست

به نقل ابن حجر پیامبر اکرم (ص) در غدیر خم دست علی را گرفت و فرمود: «**أَلَسْتُمْ تَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ - عَزَّ وَجَلَّ - وَرَسُولَهُ أَوْلَىٰ بِكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ**» آیا گواهی نمیدهید که ولایت خداوند و پیامبرش بر شما از خود شما اولویت دارد؟ همه پاسخ: بلی! آنگاه

فرمود: هر کس که خدا و رسولش بر او ولایت دارد؛ علی هم بر او ولایت دارد: «فَمَنْ كَانَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مَوْلَاهُ فَإِنَّ هَذَا مَوْلَاهُ».

و سپس فرمود: من میان شما دو چیز باقی گذاشتم که اگر به آن دو تمسک کردید، هرگز گمراه نخواهید شد:

اولی: کتاب خداوند که یک جانب او به دست خدا و یک جانب دیگرش به دست شما است.

دومی: اهل بیت من است. در پایان ابن حجر گفته: سند این روایت صحیح است: «هذا إسناد صحيح» المطالب العالیة، ج 16 ص 142

4 - تبریک خلیفه دوم به علی (ع)

خطیب بغدادی با سند معتبر از ابو هریره نقل کرده که پیامبر اکرم (ص) در غدیر خم دست علی را گرفت و فرمود: آیا من ولی امر مؤمنان نیستم؟ پاسخ دادند: بلی! فرمود: هر کس من مولای او (ولی امر او) هستم، علی مولا و ولی امر او است. آنگاه عمر بن خطاب گفت: «يَحُّ بِحُكِّكَ يَا بَنَ أَبِي طَالِبٍ، أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَمَوْلَى كُلِّ مُسْلِمٍ» مبارک باد بر تو ای فرزند ابو طالب که امروز مولای من و مولای تمام مسلمانان قرار گرفتی! در این هنگام آیه شریفه {الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ} نازل گردید یعنی امروز دین شما را کامل و نعمت ها را بر شما تمام کردم و از اسلام راضی گردیدم. تاریخ بغداد، ج 8 ص 284.

در نقل احمد بن حنبل آمده که عمر بن خطاب با علی (ع) دیدار کرد و گفت: مبارک باد بر تو ای فرزند ابو طالب که امروز مولای تمام مردان و زنان مؤمن شدی! «هَنِيئاً يَا بَنَ أَبِي طَالِبٍ أَصْبَحْتَ وَأَمْسَيْتَ مَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ»

مسند أحمد بن حنبل، ج 4، ص 281.

در نقل ابن اثیر جزری آمده که عمر بن خطاب گفت: ای فرزند ابو طالب امروز تو ولی امر تمام مؤمنان قرار گرفتی: «أَصْبَحْتَ الْيَوْمَ وَلِيَّ كُلِّ مُؤْمِنٍ». اسد الغابة ج 4 ص 118.

آیا علی (ع) به حدیث غدیر استدلال کرده است

5 - استدلال حضرت علی (ع) به حدیث غدیر بر امامت خویش

مناشده و سوگند دادن علی (ع) در رابطه با حدیث غدیر

احمد بن حنبل نقل کرده که علی (ع) صحابه را در رَحْبَه جمع نمود و آنان را سوگند داد هر آن چه که در غدیر خم از پیامبر اکرم (ص) شنیده اند، بر خیزند و گواهی دهند. تعداد زیادی از صحابه بر خاسته و شهادت دادند که رسول اکرم (ص) در غدیر خم دست علی را گرفت و فرمود «اتَّعَلَمُونَ أَنِّي أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ» آیا می دانید که ولایت من بر مؤمنین از خود آنان بیشتر است؟ پاسخ دادند: بلی! آنگاه فرمود: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا مَوْلَاهُ» هر کس من مولای او هستم، علی مولای او است. مسند احمد، ج 4، ص 370.

هیثمی گفته است: روایات حدیث مورد اعتماد و ثقه هستند: «ورجاله رجال الصحيح». مجمع الزوائد ج 9، ص 104

البانی وهابی نیز گفته است: سند این روایت صحیح است و شرط صحیح بخاری را دارد: «وإسناده صحيح علي شرط البخاري». سلسلة الأحاديث الصحيحة، ج 4 ص 331.

احتجاج علي (ع) به طلحه به حدیث غدیر در جمل

بنا به نقل حاکم نیشابوری علی (ع) در جنگ جمل، طلحه را فرا خواند و به او فرمود: تو را به خدا سوگند در غدیر خم از پیامبر اکرم (ص) شنیدی که فرمود: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْهِ مَوْلَاهُ» هر کس من مولای او هستم، علی مولای او است؟ طلحه پاسخ داد بلی شنیدم! علی (ع) فرمود: فَلِمَ تَقَاتِلُنِي؟ پس چرا به جنگ با من آمده ای؟ پاسخ داد: فراموش کرده بودم؛ آنگاه طلحه از جنگ منصرف و رفت. **مستدرک ج 3 ص 419**

گفتنی است که به هنگام بیرون رفتن از میدان جنگ با تیری که مروان از سپاه عائشه، به سوی او پرتاب کرد؛ کشته شد. **تاریخ اسلام ذهبی، ج 3، ص 486.**

آیا علمای اهل سنت بر امامت علی (ع) به حدیث غدیر استدلال کرده اند؟

6 - گواهی علمای اهل سنت بر دلالت حدیث غدیر بر امامت علی (ع)

1 - ابو حامد غزالی متوفای 505، بعد از نقل تبریک خلیفه دوم به علی (ع) می گوید: این سخن عمر در حقیقت تسلیم در برابر خلافت علی و رضایت و قبول آن بود. اما پس از آن، هوی و هوس بر وی غلبه کرد و به خاطر حب ریاست و رسیدن به خلافت، عهد و پیمان خود را پشت سر افکنده و آن را به قیمتی اندک فروختند: «فهذا تسلیم ورضی وتحکیم، ثم بعد هذا غلب الهوی لحب الریاسة... فنبدوه وراء ظهورهم، واشتروا به ثمنا قليلا». **سر العالمین، ص 21.**

شخصیت غزالی از دیدگاه علماء اهل سنت

یافعی گفته: فضائل امام غزالی فراتر از شمارش است و اهل کرامات بزرگ بوده؛ **فضائل الإمام أبي حامد الغزالي أكثر من أن تحصر... اشتهرت كرامته العظيمة. مرآة الجنان ج 3 ص 190.**

سیوطی گفته: اگر بنا بود بعد از پیامبر اکرم (ص) پیامبری بیاید، قطعاً ابو حامد غزالی می شد؛ **لو كان بعد النبي صلي الله عليه وآله وسلم نبي لكان الغزالي**

التَّنْبِيَةُ بِمَنْ يَبْعَثُهُ اللهُ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةِ، ص 12.

2 - سبط ابن جوزی متوفای 654، می گوید: که این حدیث غدیر نص صریح در اثبات امامت علی و قبول اطاعت او است. «وهذا نص صريح في إثبات إمامته وقبول طاعته». **تذكرة الخواص ص 60، نشر ذوي القربى - 1427.**

شخصیت سبط ابن جوزی از دیدگاه علماء اهل سنت

ذهبی در حق سبط ابن جوزی گفته: او امام و فقیه و واعظ بی نظیر و مورد قبول همه بود: **وكان إماماً فقيهاً واعظاً وحيداً... صاحب قبول تام. تاریخ الإسلام ج 48 ص 184.**

علت ماندگاری غدیر چیست؟

7 - نزول دوآیه در رابطه با غدیر خم

نزول دو آیه مستقل در رابطه با غدیر باعث ماندگاری و جاودانگی حادثه غدیر گردیده است:

1 - آیه 67 سوره مائده: **{ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ }**

ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، به طور کامل (به مردم) ابلاغ کن؛ و اگر چنین نکنی، رسالت او را انجام نداده ای. خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، حفظ می کند.

ابن ابي حاتم در تفسیر خود از ابو سعید خدری نقل کرده که این آیه در باره علی بن ابی طالب نازل شده است. **تفسیر ابن ابي حاتم، ج 4 ص 1172.**

آلوسی در تفسیر خود می نویسد: این مردویه از ابن مسعود نقل می کند که ما در زمان رسول الله صلی الله علیه و اله وسلم این آیه را اینگونه می خواندیم: **{ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ }** آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است که «علی ولی مومنین است» را بهمردم ابلاغ کن، و اگر چنین نکنی، رسالت او را انجام نداده ای. **روح المعانی ج 6 ص 193**

و سیوطی و شوکانی این روایت را با عبارت **{ إِنَّ عَلِيًّا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ }** نقل کرده است. **در المنثور ج 2 ص 298 و فتح القدير ج 2 ص 60**

2 - آیه 3 سوره مائده: **{ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا }**؛ امروز، دین شما را برایتان کامل کردم؛ و نعمت خود را بر شما تمام نمودم؛ و اسلام را بعنوان آیین (جاودان) شما پذیرفتم.

خطیب بغدادی از ابوهیره نقل کرده است: روز غدیر خم، زمانی که پیامبر دست علی بن ابی طالب را گرفت، سپس فرمود: **أَلَسْتُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ؟** آیا من ولی مومنین نیستم؟ گفتند: بله ای رسول خدا! فرمود: **«مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ»** هرکس که من مولای او هستم پس علی مولای اوست. بعد عمر بن خطاب به علی (ع): تبریک گفت سپس این آیه نازل شد. **تاریخ بغداد ج 8 ص 284.**

آیا انگیزه حدیث غدیر شکایت سپاه یمن بود؟

8 - شکایت سپاه یمن موجب اثبات ولایت علی (ع)

برخی از افراد بی اطلاع و یا معاند می گویند: حضرت علی پس از ورود به یمن غنایم جنگی را تقسیم نمود و یک زن زیبا را برای خود به غنیمت برد؛ این کار ایشان و بعضی علل دیگر موجب شکایت سپاهیان اعزامی به یمن گردید به همین علت حضرت رسول اکرم (ص) در محل غدیر خم طی بیاناتی دوستی حضرت علی را سفارش نموده و لشکریان معترض را از دشمنی و مخالفت با حضرت علی بر حذر داشته است. **رجوع شود به سایت سنی نیوز 1387/9/28**

پاسخ این اشکال بی اساس

1 - شکایت سپاه یمن سال هشتم هجری بوده نه دهم

بنا به گفته زینی دحلان مفتی مکه مکرمه، این سفر علی (ع) سال هشتم هجرت صورت گرفته: **«وَأَمَّا بَعَثَهُ إِلَيَّ هَمْدَانَ فَكَانَ سَنَةَ ثَمَانَ بَعْدَ فَتْحِ مَكَّةَ»**. **السيرة النبوية، ج 2 ص 371.**

2 - شکایت در مدینه صورت گرفته نه در غدیر خم

بنا به نقل طبرانی شکایت سپاه یمن در مدینه صورت گرفته است: بُریده که حامل شکایت سپاه یمن بود می گوید: وارد مدینه شدم به مسجد پیامبر (ص) رفتم و حضرت در منزل خود بودند: **فقدت المدينة، ودخلت المسجد ورسول الله (ص) في منزله.** المعجم الأوسط ، ج 6 ص 162.

3 - توطئه صحابه بر ضد علي (ع) و خشم پیامبر؛ منافات با عدالت

تعدادی از صحابه دم در پیامبر اکرم (ص) بودند و به من گفتند: ای بریده از یمن چه خبر؟ گفتم پیروزی نصیب مسلمانان شده و علی کنیزی را از غنائم جنگی برای خود برداشت و آمده ام به پیامبر شکایت کنم. صحابه گفتند: به پیامبر خبر بده (شکات کن) که این کار علی را از چشم حضرت ساقط می کند. **«قَالُوا فَأَخْبِرْهُ فَإِنَّهُ يَسْقُطُ مِنْ عَيْنِ رَسُولِ اللَّهِ يَسْمَعُ** المعجم الأوسط ، ج 6 ص 162.

در این هنگام بود که پیامبر اکرم (ص) از منزل بیرون آمد **«يُعْرِفُ الْغَضَبُ فِي وَجْهِهِ»** آثار غضب و خشم در چهره آن حضرت نمایان بود و فرمود: چه شده که عده ای از علی (ع) بدگویی می کنند؛ هر کس از علی بدگویی کند از من بدگویی کرده و هر کس از علی جدا شود از من جدا شده است؛ علی از من و من از علی هستم: **«مَنْ تَنَقَّصَ عَلِيًّا فَقَدْ تَنَقَّصَنِي وَمَنْ فَارَقَ عَلِيًّا فَقَدْ فَارَقَنِي إِنَّ عَلِيًّا مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ»**. المعجم الأوسط ، ج 6 ص 162.

4 - اثبات ولایت و امامت علي (ع) نه دوستی و آشتی

حضرت رو کرد به بریده و فرمود: سهم علی از غنائم خیلی بیشتر از یک کنیز است علی ولی امر شما بعد از من است: **«وَأَنَّهُ وَلِيُّكُمْ مِنْ بَعْدِي!»**. المعجم الأوسط ، ج 6 ص 162.

بنا به نقل احمد بن حنبل فرمود: هر کس من ولی امر او هستم، علی هم ولی امر او است: **«مَنْ كُنْتَ وَلِيَّهُ ، فَعَلِيٌّ وَلِيُّهُ»**. مسند أحمد بن حنبل ، ج 5 ص 350 .

بخاری مولی به معنای اول است

آیا کلمه مولی به معنای ولایت امر نیست ؟

9 - کلمه مولی در قرآن گواهی بر دلالت حدیث غدیر بر امامت علي (ع)

بخاری در صحیح خود در تفسیر آیه ۱۵ سوره حدید: می نویسد: مولی به معنای اولویت و ولایت است: **{مَوْلَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ}**: «مَوْلَاكُمْ» أَوْلَى بِكُمْ». صحیح البخاری، ج 6 ص 57 ح 4881 کتاب التفسیر، ب 57، سورة الحديد

زمخسری و آلوسی در تفسیر آیه 2 از سوره تحریم **{وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ}** می نویسند: یعنی خداوند سید شما و ولی امر شما هست: **«وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ»** سیدکم و متولی امورکم». الکشاف، ج 4 ص 363، ج 4 ص 569؛ روح المعانی، ج 28 ص 149.